

ACCIONS EMPREMES TERRES

IMATGES DERIVES PERE NOGUERA

«**Pere Noguera. Accions, empremes, terres, imatges i derives**»

Comissariat: Manuel Guerrero Brullet

Inauguració, divendres 6 de juny a les 19 h

Del 6 de juny al 28 de setembre de 2025

Bòlit_La Rambla, Bòlit_StNicolau i

Centre Cultural La Mercè

Aquesta mostra aplega una àmplia selecció de les accions de l'artista, així com altres obres noves i inèdites, juntament amb obres emblemàtiques i representatives de la seva trajectòria artística.

Es tracta de la primera retrospectiva del seu treball específic en el camp de l'acció al llarg de la seva llarga trajectòria de més de cinquanta anys.

Aquesta és la darrera d'un seguit d'exposicions dedicades a l'obra de Noguera en diferents espais de Catalunya: Filmoteca de Catalunya (Barcelona); Terracotta, Museu de Ceràmica (La Bisbal d'Empordà) i Can Mario, Museu de l'Escultura Contemporània - Fundació Vila Casas (Palafugell).

El proper divendres 6 de juny a les 19h al Bòlit_LaRambla, i a continuació al Bòlit_StNicolau, tindrà lloc la inauguració de l'exposició «Accions, empremes, terres, imatges i derives» de Pere Noguera, comissariada per Manuel Guerrero Brullet.

Aquesta mostra aplega una àmplia selecció de les accions de l'artista, mitjançant documentació i vídeos, amb algunes de les obres, instal·lacions i imatges que se'n deriven, així com altres obres noves i inèdites, juntament amb obres emblemàtiques i representatives de la seva trajectòria artística.

L'obra artística de Pere Noguera (La Bisbal d'Empordà, 1941) s'ha caracteritzat sempre per la seva performativitat, pel seu interès per l'acció i pel procés de creació.

Noguera pertany a la generació d'artistes catalans i internacionals que els anys seixanta i setanta van transformar i capgirar el discurs de l'art.

Als seus inicis, Pere Noguera s'interessa per l'escultura i estudia a l'escola Massana, a Barcelona, on coneix l'escultor Eudald Serra, que esdevingué un dels seus mestres. La pràctica de l'escultura porta Pere Noguera a la investigació, l'acció, l'escultura expandida i la instal·lació. La seva obra, propera a l'art conceptual i a l'art pobre, sintonitza amb l'art internacional i amb els corrents més experimentals, i alhora se singularitza per la seva vinculació amb la cultura i les pràctiques ultralocals.

La seva obra s'ha distingit per l'ús de materials pobres, com la terrissa, els plàstics, el paper, les fotografies, objectes quotidians que resignifica o fragmenta a partir del reciclatge, el collage i la manipulació o la transformació dels processos habituals de creació i fabricació.

L'obra de Noguera, que s'inicia a la Bisbal, s'arrela en el seu interès per la cultura popular i és fruit d'una pràctica artística radical que prové de la tradició de l'avantguarda i que es veu influïda pel joc, l'humor i la ironia. De fet, l'humor i la ironia són fonamentals en l'obra de Noguera, amb referents com Marcel Duchamp o el poeta Joan Brossa.

Habitualment, en les obres i accions de Pere Noguera es tracta simplement de deixar actuar l'aigua, el fang, el temps o d'altres elements naturals o procediments inesperats. Sovint treballa amb materials trobats, que esdevenen objectes *ready-made* o parteix de documents d'arxius que troba de manera fortuïta o que col·lecciona interessat per algun element particular.

D'una manera exemplar, Pere Noguera esdevé un artista del seu temps, de dimensió i projecció internacional i local, que trenca amb el discurs de la tradició artística i s'avança, amb la seva trajectòria personal, als discursos ecològics i sostenibles actuals, amb noves pràctiques artístiques singulars.

«La meva pràctica de l'acció té a veure amb la sensibilitat de la vida. L'acció és la culminació d'un acte temporal que flueix de l'experiència. No és un acte improvisat ni espontani. És fruit d'una reflexió sobre la dimensió existencial de la quotidianitat i d'un procés que relaciona directament art i vida. No es tracta d'una interpretació sinó

d'una nova realitat que es manifesta en el llenguatge, en temps real i en un lloc determinat», ha afirmat Pere Noguera.

Per bé que l'acció i l'interès pels processos de creació se situen en l'origen de la pràctica artística de Pere Noguera, es dona el cas que no s'ha fet mai fins ara cap exposició o mostra retrospectiva del seu treball específic en el camp de l'acció al llarg de la seva llarga trajectòria de més de cinquanta anys.

Bòlit_LaRambla

En aquest espai es concentra el material vinculat amb les accions: vídeos, imatges i objectes. Les accions permeten de veure com l'artista treballa amb diversos materials en un procés que activa el temps i l'espai. Hi veiem exemples de diverses tècniques particulars que ha realitzat al llarg dels anys: l'acció de la pressió damunt la superfície

del fang o el paper, o de l'aigua, deixen la seva empremta, o el rovell, damunt les obres. L'enfangada, una de les seves tècniques més celebrades i singulars, cobreix els objectes de fang que en assecar-se unifica la superfície de tots els artefactes que formen part de la instal·lació. L'atzar i la sorpresa formen part del resultat de moltes de les accions que Noguera realitza al llarg dels anys.

S'hi presenten les accions següents: *H2O* (1981), realitzada al III Symposium Internacional d'Art Performance, a Lió; *Pals-Jardí-Parc* (1982), acció col·lectiva a la desembocadura del riu Ter, a la platja de Pals; *Esquelets flotants per a un repàs sobre l'aigua* (1985), a la terrera-aiguamoll de Vacamorta-Cruïlles; *Esporgar* (1987), acció sonora amb màquines d'afaitar, a la Fundació Joan Miró de Barcelona; *Sota bosc, sota sostre* (1992), acció per al Dia de la Terra, a l'Hivernacle del Parc de la Ciutadella de Barcelona; *El motiu és secret* (1993-2024), acció en el marc de la Revista parlada, realitzada al jardí de la casa de Jordi Benito, a Barcelona, recuperada al bosc de Jaume Figa, a les Gavarres; *La llum no ocupa lloc* (1993), acció, homenatge a Artur Cravan, poeta i boxador, Palau de la Virreina, Barcelona; *364 segons* (1994), dins del cicle La Acción, al Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, Madrid; *Noguera-Noguera* (2002), acció a Montgarri, Pirinaigua (poesia i acció); *I peperoni del silenzio* (2008), acció a Bolognano, Itàlia, en el marc del Third International Forum Joseph Beuys, i *Observar el Daró* (1996), acció a la Bisbal.

També hi trobem *Memòria monocroma* (2011 - 2025), una obra inèdita excepcional. És un mural de fotocòpies i imatges, que comprèn l'univers personal de Noguera del 1974 al 2025, repassant més de cinquanta anys de pràctica artística.

Finalment, la primera fotocopiadora de Pere Noguera enfangada (1979) mostrada amb exemplars del catàleg/llibre d'artista de l'exposició «La fotocòpia com a obra document» (1975), presentada a la Sala Vinçon, a Barcelona, completa l'espai amb aquesta peça emblemàtica dels anys setanta.

Bòlit_StNicolau

Aquest espai mostra dues obres ben representatives de la trajectòria artística de Pere Noguera. L'absis està ocupat per *Tetrabrics, instal·lació de lloc* (1994), una obra formada per brics oberts que contenen una imatge mida postal, que ocupa la mida del paquet, enganxada sobre el paper platejat de l'interior. El conjunt està format per 56 tires amb 10 brics cadascuna, de manera que té un total de 560 imatges provinents de reproduccions d'obres d'art, retalls de premsa i revistes i materials diversos, que per una raó o altra han atret l'artista i que conformen un gran retaule. La proliferació d'imatges profanes ha substituït la imatge majestàtica sagrada de l'absis.

També hi trobem una altra obra cabdal com és la instal·lació *Preservação de viagem. 5 estrelas Radio Taxi, Brasil*, un treball de grans dimensions de caire antropològic, realitzat amb diversos elements trobats a l'Amazones el 1992, en el context d'una gran exposició col·lectiva organitzada a propòsit de la II Conferència Mundial de Medi Ambient i Desenvolupament, presentada a Belem, Rio de Janeiro i, posteriorment, a Berlín. L'obra consta de diferents elements com llantes de cotxes, sacs, mapes, diaris, caixes de neveres, troncs o llaunes transformats en objectes trobats i reciclats emprats en nous usos i amb funcions diferents.

Centre Cultural La Mercè

Situada als urinaris dels lavabos del pati del Centre Cultural La Mercè, Pere Noguera ha reinterpretat la instal·lació *Mar Cel Riu Daró. Homenatge a Marcel Duchamp*, que es va fer a l'Espai B5-125 de la Universitat Autònoma de Barcelona, a Bellaterra, el 1984.

«Accions, empremtes, terres, imatges i derives» és la darrera d'un seguit d'exposicions dedicades a l'obra de Noguera en diferents espais de Catalunya: Filmoteca de Catalunya (Barcelona); Terracotta, Museu de Ceràmica (La Bisbal d'Empordà) i Can Mario, Museu de l'Escultura Contemporània - Fundació Vila Casas (Palafrugell).

Atles. Pere Noguera

En paral·lel a aquest seguit de mostres s'està editant el volum *Atles. Pere Noguera*.

Atles és una col·lecció editorial del Bòlit dedicada a les llargues trajectòries artístiques, amb una periodicitat d'un un llibre a l'any. Però més enllà d'entendre aquesta publicació com un catàleg raonat, es tracta veure-la com una obra tardana, treballant des de la lògica de l'anarxiu.

L'artista té un editor/a convidat, que és un artista més jove que ajuda a fer una lectura o intervenció dins la pròpia obra editada. Aquest format posa en diàleg dos processos creatius i reconeix el valor de les carreres artístiques.

Aquesta edició dedicada a Pere Noguera és una coproducció entre el Bòlit, la Fundació Vila Casas, la Filmoteca de Catalunya, l'Ajuntament de la Bisbal i el Terracotta Museu, i compta amb la intervenció de l'artista Bernat Daviu.

Programa públic

Divendres 27 de juny i 5 de setembre a les 19 h

Visites comentades a l'exposició

Amb Manuel Guerrero Brullet

Bòlit_LaRambla i Bòlit_StNicolau

Dissabte 27 de setembre a les 12 h

Presentació d'Atles. Pere Noguera i debat

Amb Manuel Guerrero Brullet i Ingrid Guardiola

Espais

Bòlit_LaRambla - Rambla de la Llibertat, 1 17004 Girona

De dilluns a divendres de 9 a 20 h

Dissabtes de 9 a 14 h i de 15 a 20 h

Diumenges i festius de 9 a 14 h

Bòlit_StNicolau - Plaça de Santa Llúcia, 1 17007 Girona

Dimecres de 10 a 14 h

Dijous i divendres de 10 a 14 h i de 17 a 19 h

Dissabte d'11 a 14 h i de 17 a 19 h

Diumenge i festius d'11 a 14 h

Centre Cultural La Mercè - Pujada de la Mercè 12 17004 Girona

De dilluns a divendres de 9 a 14 h i de 16 a 21 h

Descàrrega d'imatges

<https://nextcloud.ajgirona.org/index.php/s/YNJd9kZ5BpDd8JJ>

Més informació

bolit@ajgirona.cat

972427627

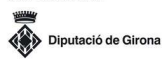
www.bolit.cat

**Girona
Cultura**

Ho organitza

Amb el suport de

Hi col·laboren

Patrocina

